1e Concernbericht 2024
Gemeente Bergen op Zoom

(behorende bij het raadsvoorstel RVB24-0034 d.d. 30 april 2024)

Gemeente Bergen op Zoom

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1

1 Inleiding 2

2 Programma's 4
- 2.1 Bestuur en Ondersteuning 4
- 2.2 Veiligheid 7
- 2.3 Beheer openbare ruimte 8
- 2.4 Economie 10
- 2.5 Onderwijs 13
- 2.6 Sport, cultuur en recreatie 15
- 2.7 Wmo en Jeugd 17
- 2.8 Werk en inkomen 19
- 2.9 Milieu 20
- 2.10 Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing 22

3 Paragrafen 23
- 3.1 Duurzaamheid 23
- 3.2 Dienstverlening 25
- 3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 26

4 Investeringen 29

5 Recapitulatie 31

1 Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders rapporteert tweemaal per jaar over de uitvoering van de, met de gemeenteraad afgesproken, doelstellingen. In dit 1e concernbericht wordt het verwachte resultaat over 2024 bijgesteld en we rapporteren over de voortgang van de doelstellingen.

Rapporteren over de voortgang van de doelstellingen

Zoals opgenomen in de financiële verordening wordt de gemeenteraad bij de tussentijdse rapportages (het 1e en 2e concernbericht) geïnformeerd over de voortgang van de begroting. In de Begroting 2024 is opgenomen wat we gaan doen in 2024 om de beleidsdoelstellingen te bereiken. De doelstellingen en acties zijn opgenomen in de doelenbomen. De rapportage over de voortgang van die doelen en acties zijn opgenomen in dit concernbericht.

De manier van rapporteren over de voortgang van deze acties hebben we sinds 2023 anders aangepakt. Per actie geven we met een score en percentage de voortgang aan. Op die manier willen we meer duidelijkheid en transparantie nastreven over ons beleid. Wanneer iets loopt zoals verwacht (groen), lichten we de actie niet altijd toe. Als een actie niet helemaal gaat zoals we hadden verwacht (geel of rood), dan lichten we dit sowieso toe.

De definities voor de scores luiden als volgt:

Groen:	Doelstelling en planning is of lijkt gehaald te worden. Er is geen bijsturing noodzakelijk. Deze acties worden soms toegelicht.
Geel:	Doelstelling en/of planning lijkt niet geheel te worden gehaald. Bijsturing is gewenst. We geven hier een toelichting op.
Rood:	Doelstelling wordt naar verwachting niet gehaald. Er is bijsturing noodzakelijk. We geven hier een toelichting op.

Financiële samenvatting

In totaal hebben de financiële bijstellingen in dit 1e Concernbericht voor 2024 een positief effect van €392.455. In onderstaande tabel hebben we de uitgangspositie voor het 1e Concernbericht 2024 weergegeven en het saldo na verwerking van het 1e Concernbericht. Alle financiële bijstellingen op de budgetten zijn opgenomen en toegelicht in de programma's.

	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2024-2027 (incl. amendement)	0	3.187	-8.547	-11.243
Begrotingswijzigingen t/m mei 2024	0	0	0	2.896
Beginstand 1e Concernbericht 2024	**0**	**3.187**	**-8.547**	**-8.347**
Effecten van het 1e Concernbericht 2024	392	60	60	60
Nieuw saldo Begroting 2024 (na verwerking 1e Concernbericht 2024)	**393**	**3.247**	**-8.487**	**-8.287**

Stelpost indexering

Bij het opstellen van de begroting 2024-2027 is er een stelpost indexering opgenomen in programma 1. Deze bedraagt momenteel 4,8 miljoen euro. Hiervoor zijn een aantal spelregels opgesteld om aanspraak te kunnen maken op deze stelpost. De spelregels zijn als volgt:

1. Zijn er aanpassingen in de contractomvang/inkoop mogelijk? Dan wordt het binnen het huidige beschikbare budget opgelost
2. Is er dekking mogelijk binnen het programma? Dan besluit het college om dit binnen het programma op te lossen
3. Is dekking niet mogelijk? Dan wordt dit via de concernberichten aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming.

Door het opstellen en hanteren van deze spelregels is er beperkt gebruik gemaakt van deze stelpost tijdens het opstellen van het 1e Concernbericht 2024. Tijdens het 2e Concernbericht 2024 zal de aanspraak op deze stelpost naar alle waarschijnlijkheid oplopen.

Leeswijzer

Elk programma begint met de rapportage over de beleidsdoelstellingen en activiteiten, zoals hierboven is toegelicht. Daarna zijn per programma de financiële bijstellingen opgenomen. Conform onze financiële verordening lichten we de wijzigingen groter dan €50.000 toe. Wijzigingen kleiner dan €50.000 melden we alleen. Per bijstelling geven we aan of het om een voor- of nadeel gaat en of het effect incidenteel (éénmalig) of structureel is. Hierbij houden we rekening met de regels van het BBV over incidenteel en structureel. Structurele effecten kunnen per jaar in omvang afwijken.

Onder de financiële bijstellingen nemen we ook de budgettair neutrale mutaties op met een korte toelichting. Tot slot hebben we de overhevelingen van budgetten naar 2024 toegelicht. Alle bedragen in dit concernbericht ronden we af op duizenden euro's.

Na de programma's volgen de paragrafen Duurzaamheid, Dienstverlening en Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierna rapporteren we over de investeringen uit het Uitvoeringsplan 2024. Tot slot hebben we de recapitulatie toegevoegd waarin de financiële effecten en worden weergegeven

2 Programma's

In dit hoofdstuk rapporteren we over de voortgang in de programma's. We starten met de rapportage over de beleidsdoelstellingen. Daarna hebben we de financiële bijstellingen uitgewerkt. Deze zijn in ieder programma opgenomen in de volgorde van grootste naar kleinste mutaties. Vervolgens beschrijven we de budgettair neutrale mutaties en de overige onderwerpen en taakstellingen.

2.1 Bestuur en Ondersteuning

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
1.1	De gemeente werkt samen met andere overheden		
1.1.2	We zetten onze inzet op subsidiewerving voort (Q4)	25%	
1.1.3	Om maatschappelijke opgaven op te pakken, trekken we samen op met anderen over gemeentelijke, regionale en nationale grenzen heen (Q2-Q4)	25%	In de raadsinformatie (U23-009352) is aangegeven dat de verzamelbrief over samenwerkingsverbanden ingevoegd wordt in de concernberichten (beginnende bij het 2e concernbericht 2024). Er wordt dus niet, zoals in de begroting 2024 opgenomen, ieder halfjaar een aparte verzamelbrief verzonden.
1.2	De gemeente voert een duurzaam financieel beleid		
1.2.1	We verbeteren het financieel voorspellend vermogen van de organisatie (Q1-Q4)	25%	We proberen ontwikkelingen financieel te vertalen en u daarvan in de concernberichten op de hoogte te stellen overeenkomstig onze financiële verordening.
1.2.2	We voeren een solide financieel beleid waarbij we rekening houden met een begrotingsoverschot van 3 miljoen euro (Q1-Q4)	25%	In de meerjarenbegroting 2024-2026 is aangegeven dat we voor 2024 het overschot van 3 miljoen realiseren.
1.2.3	We hanteren een evenwichtig investeringsprogramma	25%	Het blijft een uitdaging om de volledige investeringsbehoefte te plannen, zodat een evenwichtig investeringsvolume gehandhaafd kan blijven.
1.2.4	We minimaliseren de afwijking tussen begroting en realisatie	25%	We blijven de afwijkingen ten opzichte van de begroting continu monitoren en verantwoorden richting raad.
1.3	De bedrijfsvoering is in control		
1.3.1	We voeren de rechtmatigheids-verantwoording in (Q1-Q3)	25%	Bij de jaarstukken 2023 is een rechtmatigheidsverklaring toegevoegd.
1.3.2	We verhogen de digitale weerbaarheid (Informatieveiligheid) (Q1-Q4)	15%	Veel maatregelen zijn geïmplementeerd of zijn gepland voor 2024. We nemen maatregelen om de formatie op orde te brengen om de doelen te kunnen realiseren.
1.3.3	We breiden de concernstaf tijdelijk uit (Q1-Q4)	25%	
1.4	Het vastgoed is voldoende onderhouden		
1.4.1	We voeren het noodzakelijk onderhoud uit aan het stadskantoor	25%	De voorbereidingen zijn getroffen, de uitvoering is gestart in april en loopt door tot eind 2024. Betreft o.a. vervanging zonwering, vervanging ramen en kozijnen (deels), lichtstraat en partieel vervangen dakbedekking
1.4.2	We actualiseren het gemeentelijk vastgoedbeleid	0%	Vanwege openstaande vacatures is deze activiteit on-hold gezet. Vanaf 1 juni wordt dit weer opgepakt

1.4.3	We werken aan onze vastgoedprojecten	25%	De voorbereidingen betreffende de parkeergarage Grote markt zijn afgerond, uitvoering start in juni. Besluitvorming over de bouwkoten heeft plaatsgevonden en voorbereidingen lopen. Proces met betrekking tot aankoop brandweerkazerne loopt, overdracht heeft door openstaande vacatures vertraging opgelopen. Naar verwachting gaat overdracht dit jaar nog wel plaatsvinden
1.4.4	We nemen zorgvuldige besluiten over onze monumenten	25%	

Financiële bijstellingen

Decembercirculaire 2023 **€196.000 voordeel (STR)**

Het CBS heeft recent actuele aantallen aangeleverd bij het ministerie van BZK voor de maatstaf huishoudens met een laag inkomen. Voor onze gemeente betekende dit 200 huishoudens meer die onder deze maatstaf vallen (van 6.300 naar 6.500). Landelijk is het aantal huishoudens met een laag inkomen toegenomen. De omvang van de totale (landelijke) algemene uitkering neemt hierdoor niet toe. Om ervoor te zorgen dat de omvang van de algemene uitkering niet toeneemt is de uitkeringsfactor met 7 punten verlaagd. Deze mutatie is nu alleen doorgevoerd voor 2023 en 2024. In de meicirculaire wordt deze ook voor latere jaren (2025 e.v.) verwerkt.

De uitkeringsfactor is voor 2024 met 1 punt verhoogd vanwege afwikkeling van verdeelreserves. Hierdoor komt de algemene uitkering over dit jaar hoger uit. Het totaal van al deze mutaties leidt ertoe dat de algemene uitkering in 2023 €15.000 lager uitkomt en in 2024 is er een voordeel van €196.000.

Rente **€100.000 voordeel (STR)**

Er is minder financiering nodig dan eerdere voorzien die ook tegen een lager percentage kan worden aangetrokken dan begroot

Bijdrage Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) **€53.200 voordeel (INC)**

Op basis van de cijfers uit de jaarrekening 2023 van de BWB blijkt dat we een teruggave kunnen verwachten over 2023 van €76.000. 30% van de kosten van de BWB worden verantwoord op de producten riolering en afval. De mutaties op deze producten worden verrekend met de voorziening voor deze producten. Per saldo komt er 70% ten gunste van het begrotingssaldo (€53.200).

Resterende mutaties (< €50.000) **€21.300 nadeel (INC)/ €40.000 nadeel (STR)**

- Fietsverstrekking: Structureel nadeel €40.000
- Hoger dividend van de BNG: Incidenteel voordeel €18.700

Stelpost indexering

Indexering Normvergoeding onderwijshuisvesting **Budgettair neutraal**

Op programma 5 (onderwijs) is de indexering normvergoeding voortgezet onderwijshuisvesting opgenomen. De dekking wordt voorgesteld vanuit de stelpost inflatie. Zie programma 5 Onderwijs voor verdere financiële uitwerking.

Overig

Hoger dividend van ZEH NV (voormalig PZEM/Delta) **Geen mutatie**

ZEH is voornemens in de AvA van juni te besluiten een dividend uit te keren van €497 mln. Met een aandelenbelang van 0,55% betekent dit voor BOZ een bedrag van €2.633.000.

Van dit bedrag dient €868.000 door gestort te worden naar GBE Aqua waar de gemeente ook aandeelhouder van is. De verplichting van doorstorting is ontstaan doordat GBE Aqua een drietal jaren geleden het belang in Evides van PZEM heeft overgenomen. De lening die zij daarvoor is aangegaan wordt afgelost met de doorgestorte dividenden van ZEH. De betaling van €868.000 betreft de laatste betaling. Daarna is de lening van GBE Aqua afgelost waarna toekomstige dividenden van ZEH volledig ten gunste van de aandeelhouders komen.

Voor wat betreft 2024 resteert er een netto opbrengst van €1.765.000 (€2.633.000 -/- €868.000) waar we in de boeken een dividend van €50.000 ramen. Een mogelijk voordeel dus van €1.715.000. Dit voordeel nemen we cijfermatig nog niet mee in dit concernbericht. Reden hiervoor is dat het besluit pas zal worden genomen in de AvA van juni en het bedrag nog niet vast staat (afhankelijk van definitieve cijfers 2023 en een toets die Deloitte hier nog op zal doen). We volgen hiermee de lijn van de meeste andere aandeelhouders waaronder de Provincie Zeeland met een belang van 50%. Omdat het om een substantieel bedrag gaat nemen we het wel tekstueel mee in dit concernbericht.

Energiekosten vastgoed **Geen mutatie**

De kosten van ons vastgoed worden begroot op de programma's waar het vastgoed voor wordt ingezet (bijv. sportaccommodaties op programma 6). We ontvangen nog veel afrekeningen van de energiekosten van het vastgoed over 2023. Dit betreffen met name bijbetalingen. Daarnaast verwachten we op basis van het verbruik 2023 dat het begrote budget voor energiekosten voor het vastgoed voor 2024 in zijn totaliteit ontoereikend zal zijn. Hier staat tegenover dat een aantal panden zijn verduurzaamd. Ook in 2024 zullen we nog verduurzamingsmaatregelen gaan uitvoeren. Dit leidt tot lagere energiekosten voor het vastgoed. Bij het 2e Concernbericht 2024 zullen we per programma aangeven of het budget voor energiekosten toereikend is of niet.

Bezoekerscentrum Militaire Erevelden Bergen op Zoom **Geen mutatie**

In september 2020 is een subsidie verleend aan de stichting Bezoekerscentrum Militaire Erevelden Bergen op Zoom. Waar het voorheen om een bijdrage ging om het exploitatietekort te dekken, wordt de subsidie vanaf nu ingezet ter dekking van de kosten van de geldlening van de stichting bij de provincie.

Taakstellingen

Taakstelling restformatie gemeente breed

Taakstelling is nog niet gerealiseerd, in 2024 zal dit ten laste van de vacatureruimte worden gedekt.

Taakstelling verlagen overhead

Realisatie van de taakstelling is afhankelijk van de resultaten van de business case Markiezenhof en CKB.

2.2 Veiligheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
2.1	Inwoners voelen zich veilig		
2.1.1	We implementeren het veiligheidskader (Q1)	80%	Er is prioriteit gegeven aan het invullen van de verschillende vacatures om de formatie op orde te brengen. Dit loopt naar verwachting tot en met Q2. De beleidsuitvoering vindt ondertussen gewoon plaats. De Lokale Veiligheidsagenda en het Boa-Jaarplan zijn nagenoeg klaar en worden op korte termijn vastgesteld en aan u verzonden.
2.1.2	We breiden het aantal handhavers uit en zetten deze slim in (Q1-Q4)	25%	
2.2	Criminaliteit wordt daadkrachtig aangepakt en veiligheidsrisico's worden goed beheerst		
2.2.1	We maken en implementeren een aanpak ondermijning en blijven werken aan een weerbaar bestuur (Q1-Q4)	25%	
2.2.2	We maken en implementeren een aanpak voor jeugdcriminaliteit en -overlast (loopt-Q1)	25%	Deze aanpak voor jeugdcriminaliteit en -overlast gaat over in het programma Preventie met Gezag (juli 2024-juli 2027). De voorbereiding hiervoor loopt.
2.2.3	We ontwikkelen een veiligheidsaanpak voor het havengebied (Q1-Q4)	25%	
2.2.4	We zetten in op doorontwikkeling van de crisisbeheersing (loopt-Q4)	25%	
2.3	Inwoners wonen in een veilige buurt		
2.3.1	We gaan wijkgericht werken (Q2-Q4)	25%	
2.3.2	We zetten de veiligheidsmarinier in (Q1-Q4)	25%	
2.3.3	We maken en implementeren een aanpak woonoverlast (Q1-Q3)	25%	
2.3.4	We stellen een plan van aanpak jaarwisseling op (Q2-Q3)	25%	

Financiële bijstellingen

Veiligheidsregio Midden en West-Brabant (VRMWB) **€71.000 nadeel (INC)**

Bij de 1e begrotingswijziging 2024 is de begroting van de VRMWB geactualiseerd. Dit heeft geleid tot een aantal wijzigingen. De VRMWB heeft haar voorziening Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) bijgesteld. Daarnaast is de verschuiving van de verkoop van de kazerne van 2023 naar 2024 verwerkt en is de intekentaak FLO geactualiseerd. Voor Bergen op Zoom betekent dit een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €71.000.

Resterende mutaties (< €50.000) **€17.000 voordeel (INC)**

- Resultaat 2023 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant: Incidenteel voordeel €17.000

2.3 Beheer openbare ruimte

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
3.1	De gemeente heeft een duurzame Openbare Ruimte		
3.1.1	We passen biobased toe bij investeringen in de openbare ruimte	25%	Eerste opdrachten zijn verstrekt volgens planning
3.1.2	We verduurzamen het beheer van de openbare ruimte	25%	Initiatieven bij toepassing vaste planten
3.1.3	We promoten de adoptie van boomspiegels en geveltuinen	25%	Adoptie embleem ingevoerd
3.1.4	We ondersteunen initiatieven als maaimeiniet en schoffelmijniet	25%	Uitvoering is aangepast, schoffel mij niet bij bosplantsoenen
3.1.5	We verhogen de biodiversiteit van het openbaar groen	25%	Plantvakken zijn reeds voorbereid
3.2	Door gedragsverandering bevorderen we schone buurten		
3.2.1	We zorgen voor een aanpak op overlast hondenpoep door aanpassing van het beleid	15%	Overleg is opgestart
3.2.2	We pakken overlast van zwerfvuil aan door belonen, preventie en handhaving	15%	Overleg is opgestart
3.2.3	We gaan ongewenste graffiti & stickers tegen door preventie en gamification	25%	De eerste graffiti wanden zijn gerealiseerd
3.2.4	We voltooien de vervanging van de zwerfafvalbakken	25%	
3.2.5	We stimuleren de beleving openbare ruimte d.m.v. samenwerking met inwoners en bedrijven	25%	De eerste tiny forest is aangeplant, de verfraaiing van het Kompas is voorbereid en met school Groene hart is plan uitgewerkt.
3.3	De gemeente levert een goede dienstverlening naar de inwoner		
3.3.1	We onderzoeken naar het functioneren van het huidige meldingensysteem	25%	Dagelijks wordt gewerkt aan verbetering en ontwikkeling.
3.3.2	We optimaliseren van de dienstverlening n.a.v. het onderzoek onder A.3.3.1	25%	Dagelijks wordt gewerkt aan verbetering en ontwikkeling.
3.3.3	We onderzoeken het fonds “groene inwoners”	10%	Dit is opgestart, maar er zijn nog geen resultaten.
3.3.4	We reduceren het aantal terugbelnotities en openstaande meldingen	25%	Van de terugbelnotities wordt nu 50,7% binnen 2 dagen teruggebeld. Dit was vorig jaar 20,4%
3.4	De gemeente zorgt dat eigendommen in de openbare ruimte voldoende onderhouden worden		
3.4.1	We verbeteren het inzicht in voldoende middelen voor dagelijks- en groot onderhoud	25%	Het college is geïnformeerd en de beeldvorming voor de gemeenteraad staat gepland.
3.4.2	We zoeken naar voldoende middelen voor de noodzakelijke vervangingsinvesteringen op langere termijn	25%	Het college is geïnformeerd en de beeldvorming voor de gemeenteraad staat gepland.

3.4.3	We starten de reparatie van de kademuren	25%	Bij het uitwerken van de verschillende scenario's en het nader voorbereiden van het project is gebleken dat de situatie technisch gezien complexer is dan eerder gedacht. Het uitwerken van de scenario's vergt meer tijd. De resultaten van de noodzakelijke verdieping zullen niet eerder dan in het najaar verwerkt kunnen worden in voorstellen die voor besluitvorming kunnen worden aangeboden. Bij die besluitvorming zullen we een actuele planning opnemen. De werkzaamheden starten niet in Q4 2024 zoals eerder gepland..

Financiële bijstellingen

Overig

Energiekosten openbare verlichting **Geen mutatie**

We ontvangen nog veel afrekeningen van de energiekosten over 2023 en zelfs 2022. Dit betreffen met name bijbetalingen. Daarnaast verwachten we op basis van het verbruik 2023 dat het begrote budget voor energiekosten voor 2024 ontoereikend zal zijn. Hier staat tegenover dat een gedeelte van de openbare verlichting inmiddels over is op ledverlichting. Ook in 2024 gaan we verder met de vervanging door ledverlichting. Dit leidt tot lagere energiekosten. Bij het 2e Concernbericht 2024 zullen we aangeven of het budget voor energiekosten toereikend is of niet.

2.4 Economie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
4.1	Bergen op Zoom heeft voldoende en duurzame werklocaties		
4.1.1	We geven opvolging aan werklocaties uit de locatiestudie	25%	In de 75%-versie van de Pijlervisie is richtinggevende keuze ingezet op het beter benutten van bestaande terreinen en het ontwikkelen van nieuwe locaties. De gemeenteraad zal later gevraagd worden een uitspraak te doen over het bieden van ontwikkelruimte aan onze ondernemers.
4.1.2	We realiseren de uitbreiding van de werklocatie Oude Molen	15%	De beoogde grondruil voor een gedeelte van het te ontwikkelen terrein vindt in november plaats (overeenkomst is/wordt begin mei getekend) waarna deze gronden eigendom worden van de gemeente. In het vervolg van 2024 zal de haalbaarheidsanalyse voor het bedrijventerrein worden uitgevoerd.
4.1.3	We onderzoeken de haalbaarheid van het regionaal strategisch bedrijventerrein Reinierpolder III	25%	De gemeente Steenbergen past de ontwikkeling van Reinierpolder III in als onderdeel van een grotere gebiedsontwikkeling onder de noemer 'Steenbergen-West'. Beide ontwikkelingen zorgen voor een complexe ruimtelijk-planologische en financiële samenhang. Om die reden hebben de drie gemeenten besloten dat zij zich gezamenlijk blijven inzetten voor een programmatische ontwikkeling van bedrijventerreinen (waaronder het regionale bedrijventerrein Reinierpolder III). De gemeente Steenbergen neemt vanaf 1 januari 2024 echter wel het verdere planvormings- en ontwikkelingstraject voor Reinierpolder III zelfstandig en in eigen beheer voor haar rekening. De economische doelstellingen blijven onveranderd. Uw raad is middels een raadsinformatiebrief hierover begin 2024 geïnformeerd.
4.1.4	We zetten het project Grote Oogst voort	25%	Dit loopt. Het is een continu proces
4.2	Bergen op Zoom heeft een BeLeefbare binnenstad		
4.2.1	We gaan de Visie op Binnenstad uitvoeren	30%	Verschillende onderdelen van de Visie Binnenstad zijn in 2024 in beweging gebracht. Voor het Gouvermentsplein zijn de voorbereidende werkzaamheden afgerond en kunnen de plannen in het vervolg van dit voorjaar worden gepresenteerd. Voor de verbetering van de bereikbaarheid en beleving van de Parade zijn reeds gesprekken gevoerd met diverse partijen, het onderzoek naar de haalbaarheid van een fietsenstalling is hier tevens onderdeel van. De aanvraag voor de Winkel Impulsgelden is in voorbereiding ter indiening en er wordt tevens gewerkt aan de stimulering van historische winkelpuien. Ten behoeve van het terugdringen van de leegstand wordt opnieuw kritisch gekeken naar de beleidsregels voor wonen en wordt een matching point voorbereid om zoekende partijen aan elkaar te verbinden.
4.2.2	We gaan uitvoering geven aan de BIZ Binnenstad	25%	Samen met ondernemersvereniging Sterck wordt gewerkt aan activiteiten ter ondersteuning van horeca, detailhandel en dienstverlening. Hier vindt regulier overleg over plaats om de bestemmingen van de gelden uit het uitvoeringsprogramma met elkaar af te stemmen.

4.3	Bergen op Zoom heeft een toonaangevende binnenhaven		
4.3.1	We intensiveren de samenwerking binnen Brabant Ports	25%	De strategische samenwerking met andere Brabantse binnenhavens te stimuleren wordt dit jaar nader uitgewerkt, de gesprekken hieromtrent zijn in Q1 reeds gestart.
4.3.2	We faciliteren bedrijven aan het water	25%	De eerste stap hebben we gezet door in de 75%-versie van de Pijlervisie economie hierop in te zetten. Het is een van de handelingsperspectieven onder de richttinggevende keuze om de Theodorushaven door te ontwikkelen.
4.4	Bergen op Zoom zet in op plantbased en circulair ondernemen		
4.4.1	We geven uitvoering aan de agenda RWB / Economic Board West-Brabant	25%	De nieuwe koers van de Economic Board West-Brabant (EBWB) naar de nieuwe economie en daaraan gekoppelde agenda van de EBWB vindt zijn vertaling in de Strategische Agenda RWB 2024-2028 van de RWB, die in december 2023 aan de 16 in de RWB deelnemende gemeenten is aangeboden voor zienswijzen. De RWB geeft verdere invulling aan het versterken van het economisch vestigingsklimaat van West-Brabant door een duidelijke positionering als plantaardige regio, als circulaire regio en innovatieve regio. De zienswijze van de raad op Strategische Agenda RWB 2024-2028 is via RVB23-0092 op 29-2-2024 besloten en formeel aan het Algemeen Bestuur van de RWB aangeboden.
4.4.2	We versterken campussen op het gebied van plantbased en circulair ondernemen	25%	In lijn met de begroting blijven wij ons inzetten om plantbased en circulair ondernemen te versterken en blijven zoeken naar de juiste middelen om de plantbased economy te versterken. Juist omdat binnen de regio en door de inzet van de samenwerkende gemeenten de aandacht voor dit onderdeel van de nieuwe economie, groot is en steeds meer aardacht krijgt. Onze campussen vormen daarin één van de middelen, zie ook brief U23-009636.

Financiële bijstellingen

Budgettair neutrale mutaties

- Project “Grote Oogst” (€175.000): De taken die hiermee gemoeid zijn (verduurzaming bedrijventerreinen), spelen zich voornamelijk af binnen het programma Economie. Vandaar dat we ervoor gekozen hebben om de beschikbare budgetten hiervoor onder te brengen in programma 4 Economie in plaats van in programma 9 Milieu.

Overig

Toeristenbelasting **Geen mutatie**

De opbrengst van de toeristenbelasting is afhankelijk van het aantal overnachtingen van toeristen en arbeidsmigranten in de Gemeente. Er wordt door slechts een paar huisvesters van arbeidsmigranten een aangifte toeristenbelasting gedaan, hierdoor wordt al jaren de geraamde opbrengst voor deze categorie niet behaald. Op het moment dat er alternatieve grootschalige huisvesting, zoals beoogd aan de Havendijk, voor de arbeidsmigranten is gerealiseerd kan er effectieve controle en handhaving plaats gaan vinden waardoor er aanslagen toeristenbelasting of overige gemeentelijke heffingen kunnen worden opgelegd aan de huisvesters van arbeidsmigranten. Verder moet er onderzocht worden hoe we deze opbrengsten kunnen gaan genereren.

Taakstellingen

Taakstelling evenementen

Wanneer het nieuwe evenementenbeleid wordt vastgesteld, waarin het doorbelasten van stroomkosten een verandering betekent ten opzichte van de huidige situatie, zal de taakstelling worden behaald. Momenteel verkrijgen wij jaarlijks €12.000 aan leges met de huidige tarieven. Met het doorbelasten van stroom gaan we meer inkomsten verkrijgen en kunnen we de taakstelling realiseren. Het behalen van de taakstelling in 2024 is afhankelijk van de vaststelling van het evenementenbeleid.

2.5 Onderwijs

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
5.1	In Bergen op Zoom zijn scholen heel, veilig, inclusief, toegankelijk en duurzaam		
5.1.1	We intensiveren de samenwerking met Jeugdzorg (Q1-Q4)	25%	
5.1.2	We implementeren het nieuwe meerjarige onderwijskansenbeleid (2024-2026) (Q1)	25%	
5.1.3	We herijken het IHP eind 2024 (Q4)	25%	
5.2	In Bergen op Zoom hebben we een breed en robuust onderwijsaanbod		
5.2.1	We ondersteunen het ambassadeurschap voor de Agenda Beroepsonderwijs West-Brabant (Q1-Q4)	25%	
5.3	We bestrijden en voorkomen laaggeletterdheid bij ouders/ volwassenen		
5.3.1	Met de gezinsaanpak willen we de taalontwikkeling van kinderen verbeteren en daarmee de kansengelijkheid voor kinderen bevorderen (Q1-Q4)	25%	We zijn met de uitrolfase gezinsaanpak gestart. Inmiddels hebben we in een werksessie ons lokaal Taalnetwerk vanuit laaggeletterdheid in verbinding gebracht met het netwerk vanuit kinderopvang, VVE, onderwijs en jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau). We gaan ervoor zorgen dat dit Taalnetwerk Plus structureel met elkaar aan tafel zit. De volgende stap is meer inzicht (zowel digitaal als fysiek) krijgen in de lopende (taalontwikkelings)trajecten.
5.3.2	We gebruiken begrijpelijke taal (Q1)	25%	Dit onderdeel is in samenhang met programma Dienstverlening/actieplan Dienstverlening (bijv. duidelijke en toegankelijke website, training medewerkers op het gebied van dienstverlening, uitvoering geven aan visie op dienstverlening, en met onderdeel kwaliteit verbetering college- en raadsvoorstellen). Inzet blijft bewustwording, maar ook het ontwikkelen van een toolkit (zoals het Taalpanel, Escapekoffer, training "herkennen en doorverwijzen") voor onze medewerkers. In 2024 wordt deze toolkit verder uitgebreid door het actualiseren van de Schrijfwijzer en we blazen taalcoaches nieuw leven in. Verder zijn de meldingen verkregen vanuit de meldpunt campagne verder opgepakt. Via de gemeentelijke website en de schermen van Publieksdiensten kunnen burgers onbegrijpelijke zaken blijven melden.

Stelpost indexering

Indexering Normvergoeding onderwijshuisvesting **Budgettair neutraal**

Eind 2023 heeft de VNG de nieuwe indexering van de normvergoedingen voor onderwijshuisvesting 2024 bekend gemaakt. In de afspraken met het voorgezet onderwijs is deze indexering van toepassing op de vergoeding doordecentralisatie voor het voortgezet onderwijs. Het betreft een structurele indexering van €142.000. De dekking van de indexering wordt voorgesteld te dekken uit de post inflatie op programma 1. Voor 2024 kan incidenteel een deel van de indexering gedekt worden binnen het programma onderwijs waardoor in 2024 en dekking inflatie benodigd is van €32.000.

2.6 Sport, cultuur en recreatie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
6.1	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige sportinfrastructuur		
6.1.1	We realiseren de bezuiniging voortkomend uit de businesscase Sport (Q4)	0%	Momenteel werken we de maatregelen uit om de taakstelling van het project buitensport te realiseren van de voormalige Businesscase sport. De eerste maatregelen worden met de ingang van het nieuwe sportseizoen, aan de hand van een overgangsperiode geïmplementeerd. De financiële doelstelling is €140.000. De verwachting is dat eind 2024 een bezuiniging van €100.000 is gerealiseerd.
6.1.2	We zorgen ervoor dat sport en bewegen voor alle inwoners (een levenlang) toegankelijk is (going concern)	25%	
6.1.3	We herijken het sportbeleid (Q2– herijken uitvoeringsnota Q4)	25%	
6.1.4	Met het lokaal Sportakkoord leveren we een bijdrage in de uitvoering van het GALA (Q1-Q4)	25%	
6.1.5	Met de Brede Regeling Combinatiefuncties leveren we een bijdrage in de uitvoering van het GALA (Q1-Q4)	25%	
6.2	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige culturele infrastructuur		
6.2.1	We realiseren de businesscase Cultuur inclusief verzelfstandigen van het Markiezenhof en CKB	25%	
6.2.2	We stimuleren de oprichting van creatieve hubs als onderdeel van de stedelijke ontwikkeling inclusief herhuisvesting van de Bergse Bouwclubs	25%	
6.2.3	We streven ernaar om het cultureel erfgoed te behouden en te herbestemmen	25%	
6.2.4	We herijken het cultuurbeleid (2025)	25%	
6.2.5	We versterken de culturele sector onder andere vanuit de Rijkscompensatiemiddelen Cultuur en leveren met de Brede Regeling combinatiefuncties een bijdrage in de uitvoering van het GALA (Q1-Q4)	25%	
6.3	Bergen op Zoom staat op de kaart als BeLeefstad		
6.3.1	We stellen een toeristisch-recreatief actieplan op vanuit de Brabantse Wal	25%	Het actieplan Q1/Q2 is opgezet en wordt uitgevoerd.
6.3.2	We realiseren de doorontwikkeling van de VVV Brabantse Wal	25%	Het proces om tot een businesscase te komen is voorbereid, maar nog niet uitgezet.
6.3.3	We starten met de implementatie van het nieuwe evenementenbeleid	25%	Het beleid is nog niet besloten, maar er lopen wel enkele trajecten vanuit het beleid die al uitgevoerd worden zoals het implementeren van slimme meters en het aankopen van een nieuw vergunningensysteem.

Taakstellingen

Taakstelling Sport

In de Begroting 2024 is een structurele taakstelling van €424.000 voor buitensport opgenomen, waarvan €141.000 in 2024 gerealiseerd dient te worden. In april neemt het college een besluit over het laatste project van de voormalige Businesscase sport. De eerste maatregelen worden met de ingang van het nieuwe sportseizoen, aan de hand van een overgangsperiode, geïmplementeerd. Naar verwachting zal minimaal €100.000 van de taakstelling 2024 worden gerealiseerd. Bij het 2e Concernbericht zal aangegeven worden of en zo ja hoe het resterende deel van de taakstelling (€41.000) in 2024 incidenteel binnen de budgetten van sport kan worden gerealiseerd. De totale bezuiniging op de buitensport kan structureel uitkomen op €592.000.

Taakstelling CKB

Voor het CKB is in de Begroting 2024 een taakstelling van €700.000 opgenomen. De invulling van deze taakstelling in 2024 zal gerealiseerd worden door een impuls van het Rijk, ter versterking van cultuur binnen het onderwijsveld. De realisatie is daarnaast ook nog van de inschrijvingen voor het schooljaar 2024 – 2025 afhankelijk. We gaan van een gelijk niveau als voorgaand jaar uit.

In december 2024 zal aan de raad met het Ondernemingsplan CKB een voorstel worden voorgelegd voor de structurele invulling van deze taakstelling. Deze zal dan in (de loop van) 2025 gerealiseerd gaan worden.

Taakstelling Markiezenhof

Het Markiezenhof heeft voor 2024 een taakstelling van €647.000. Voor 2024 is het noodzakelijk de externe, incidentele inhuur te continueren om structureel te versterken. Daarnaast is er een extra tentoonstelling geprogrammeerd (Jan Wessendorp). In 2023 was er een overschot van €250.000 op de personele kosten. Daarnaast was er nog een extra ontvangst op de entreegelden van €50.000.

De verwachting is dat in 2024 het voordeel op de personele kosten lager zal uitkomen. De verwachte bezuiniging op de producten van het Markiezenhof bedraagt €150.000. De overige invulling op de taakstelling dient ook dit jaar weer te komen uit het overschot op de totale personele kosten.

2.7 Wmo en Jeugd

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
7.1	De gemeente biedt de juiste zorg en ondersteuning aan haar inwoners		
7.1.1	We verbeteren de gemeentelijke toegang tot zorg en ondersteuning (Q1-Q4)	25%	
7.1.2	We maken een toekomstplan voor maatschappelijke zorg en gezondheidszorg "na" Bravis	25%	
7.2	Niemand mag buiten de boot vallen		
7.2.1	We voeren het plan van aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling uit (Q1-Q4)	25%	
7.2.2	We maken gebruik van het Doorbraakfonds Sociaal Domein (Q1-Q4)	25%	
7.2.3	We vervolgen de pilot 'basisteam en veiligheidsteam' voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (Q1-Q4)	75%	De pilot basisteam is afgerond. Voor de voortzetting van de pilot veiligheidsteam wordt vanuit de jeugdregio WBW besluitvorming voorbereid, omdat hiervoor nog middelen ter beschikking gesteld moeten worden.
7.2.4	We voeren het uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang uit (Q1-Q4)	25%	
7.3	De menselijke maat staat centraal		
7.3.1	We stellen een omgekeerde verordening sociaal domein op (Q4)	25%	
7.3.2	We bevorderen het integraal werken binnen de eigen organisatie (Q1-Q4)	25%	
7.4	De zorg blijft betaalbaar		
7.4.1	We intensiveren de transformatie van het sociaal domein	25%	
7.4.2	We werken aan het thema Normaliseren (Q1-Q4)	25%	
7.4.3	We werken verder aan het versterken van het voorliggend veld (Q2)	25%	
7.4.4	We voeren het subsidiebeleid 'Doen wat nodig is' uit en pauzeren de geplande bezuiniging in 2024 (Q1-Q4)	25%	
7.4.5	We werken aan de doorontwikkeling van de wijkcentra en het wijkgericht werken		

Overig

Toegangs- en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd **Geen mutatie**

Het beeld vanuit de jaarrekening 2023 is dat het tekort op de kosten voor jeugdzorg in 2023 verder is toegenomen met ruim €2 miljoen (op het totale budget van €24 miljoen), na de eerdere verhoging van de begroting met €1 miljoen bij het 2e Concernbericht 2023. De kostenstijging heeft met name te maken met een toename van het aantal (dure) zware jeugdzorgtrajecten. Ondanks dat de kosten voor jeugdzorg over het algemeen moeilijk zijn te voorspellen, is de verwachting is dat deze toename van kosten zich ook in 2024 voort zal zetten. Bijstelling van de budgetten is echter vanwege de lastige voorspelbaarheid op dit moment nog te vroeg. Bij het 2e Concernbericht 2024 komen we hierop terug of het budget voor toereikend is.

Indexering WMO **Geen mutatie**

In het najaar van 2023 zijn door ons de tarieven voor huishoudelijke ondersteuning en begeleiding voor het jaar 2024 vastgesteld. De tarieven zijn ten opzichte van de tarieven in 2023 gestegen met 20% voor huishoudelijke ondersteuning en 8% voor begeleiding. We begroten voor de maatwerkvoorzieningen Wmo realistisch. Dit betekent dat we de begroting 2024 gebaseerd hebben op de prognose van de kosten van de geleverde zorg in het lopende jaar (basis 2023) en dat we rekening houden met indexering van de tarieven. Echter In de begroting voor 2024 is geen generieke indexering van 3,9% toegepast. Dus ook niet voor de huishoudelijke ondersteuning en begeleiding. Bijstelling van de budgetten hiervoor is echter vanwege de lastige voorspelbaarheid van de hoeveelheid te leveren zorg op dit moment nog te vroeg. Bij het 2e Concernbericht 2024 komen we hierop terug om aan te geven of het budget toereikend is.

2.8 Werk en inkomen

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
8.1	Alle inwoners doen mee		
8.1.1	We bevorderen werken naar vermogen	25%	
8.1.2	We intensiveren de ketensamenwerking tussen de GR ISD, WVS en het werkplein	25%	
8.2	Bestaanszekerheid van kwetsbare inwoners versterken		
8.2.1	We verbeteren de aanpak vroegsignalering schulden	0%	De pilot start 1 april 2024
8.2.2	We geven vorm aan de aanpak armoedeverzachting	25%	
8.2.3	We realiseren uitgiftepunten voor gratis menstruatiemiddelen	25%	De motie is afgedaan. Er is een contract met Stichting Armoedefonds tot 1 december 2024. Gedurende het jaar zal geëvalueerd worden en een vervolg worden bepaald.
8.2.4	We richten een bestaanszekerheidsfonds op	25%	Verloopt volgens planning. Verwacht wordt dat deze in Q3 operationeel is.
8.2.5	We zetten de aanpak energiearmoede voort	25%	

Financiële bijstellingen

Geen financiële bijstellingen in programma 8.

2.9 Milieu

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
9.1	De gemeente is duurzaam		
9.1.1	We breiden de ambtelijke capaciteit uit op klimaat- en energiebeleid	25%	De ambtelijke capaciteit is uitgebreid. Eventueel overige uitbreiding wordt ingevuld op basis van behoefte uit het programma DEK.
9.1.2	We werken aan de realisatie van de doelstellingen uit de Regionale Energie Strategie	25%	
9.1.3	We gaan actief aan de slag met het verduurzamen van de gebouwen en de omgeving	25%	
9.1.4	We stellen een Taskforce Duurzaamheid op	25%	Het programma wordt nu uitgewerkt conform planning.
9.1.5	We voeren onze Bergse Adaptatie Strategie uit	0%	De klimaatadaptatiestrategie wordt naar verwachting vastgesteld door het college in Q3. De uitvoering van deze strategie kan niet vanuit de bestaande formatie of middelen. De gevraagde middelen om deze strategie ook uit te voeren zullen we voordragen in het beleidskader voor 2025.
9.2	Riool- en regenwater wordt effectief en efficiënt verwerkt		
9.2.1	We beheren onze riolering	25%	
9.3	Afval wordt effectief en efficiënt verwerkt		
9.3.1	We stellen een grondstoffenbeleidsplan op	50%	Is in voorbereiding. Opstellen van het Grondstoffenbeleidsplan met betrokkenheid van de gemeenteraad is voorzien in Q2.
9.3.2	We stellen een afvalstoffenverordening op	0%	Volgt na het grondstoffenbeleidsplan.
9.4	Inwoners ervaren een gezonde leefomgeving		
9.4.1	We stellen een lucht- en geurbeleid op	25%	De voorbereiding van de nota verloopt conform planning.
9.4.2	We actualiseren het bodembeleid	25%	De omgevingsdienst Midden- en West-Brabant werkt samen met Antea aan actualisatie van de bodemkwaliteitskaart. Deze wordt naar verwachting medio 2024 opgeleverd. Daarnaast wordt er gewerkt aan het omzetten en actualiseren van het bodembeleid zodat dit eind 2024 opgenomen kan worden in het omgevingsplan.
9.4.3	We implementeren de omgevingswet	25%	De Omgevingswet is per 1-1-2024 in werking getreden. De Omgevingsvisie is vastgesteld, de noodzakelijke verordeningen zijn aangepast en de werkprocessen zijn aangepast. De overgang heeft in de eerste maanden geen problemen opgeleverd. De komende tijd zal de implementatie en het werken in dit nieuwe stelsel worden voortgezet.

Financiële bijstellingen

Budgettair neutrale mutaties

- Project “Grote Oogst” (-/- €175.000): De taken die hiermee gemoeid zijn (verduurzaming bedrijventerreinen), spelen zich voornamelijk af binnen het programma Economie. Vandaar dat we ervoor gekozen hebben om de beschikbare budgetten hiervoor onder te brengen in programma 4 Economische Ontwikkeling in plaats van in programma 9 Milieu.

2.10 Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
10.1	Alle inwoners kunnen (binnen hun mogelijkheden) een woning vinden		
10.1.1	We intensiveren het woningbouwprogramma aan de hand van de locatiestudie	25%	Locatiestudie is afgerond en wordt meegenomen bij de actualisatie van de omgevingsvisie 2025. De versnelling van de woningbouw komt op stoom. structuren en werkprocessen staan en laatste vacatures zijn ingevuld. 4 pilotprojecten en 31 kleinere projecten worden naar resultaat gebracht.
10.1.2	We monitoren de verdeling van de prijsklassen uit de Woondeal	25%	Programma Shinto Labs is sinds Q1 2024 geïmplementeerd en operationeel - Shinto Labs wordt op dit moment 'gevuld'.
10.1.3	We werken met de regio verder aan de woonzorgvisie	25%	

Financiële bijstellingen

Grondbedrijf **€118.316 voordeel (INC)**

We realiseren een grondopbrengst voor de verkoop van de Kraggeloop. Dit resulteert in een incidenteel voordeel van €118.316.

3 Paragrafen

3.1 Duurzaamheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
11.1	Bergen op Zoom is klimaatneutraal in 2050		
11.1.1	We richten een uitvoeringsorganisatie op	50%	Met de vaststelling van de taskforce op 31 oktober 2023 is begonnen met de programmatische ontwikkeling van de organisatie op het gebied van duurzaamheid, klimaat en energie. In Q1 2024 is begonnen met het bepalen en benaderen van concrete doelstellingen voor de verschillende deelopgaven. Aan de hand van deze concrete doelstelling is begonnen met de kaderstellende waarmee organisatie zal worden vorm gegeven.
11.1.2	We verduurzamen de gebouwde omgeving	25%	Het ondersteunen van bewoners bij het treffen van verduurzamingsmaatregelen is een continu proces waar de gemeente invulling aangeeft middels lokale energiecoaches en een gemeente breed verduurzamingsloket (Energieloket). De Specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie is toegekend wordt uitgewerkt en uitgevoerd in 2024, 2025 en 2026.
11.1.3	We werken aan de realisatie van de doelstellingen uit de Regionale energiestrategie 2.0	40%	Het gaat goed met de ontwikkelingen van duurzame energie binnen de regio. Met betrekking tot de eigen opgaven is er sprake van vertraging op de windontwikkeling. Het risico bestaat dat de gemeente niet in staat is om aan de afgesproken datum voor vergunningverlening voor de windopgaven te kunnen voldoen (01 januari 2025).
11.1.4	We stimuleren duurzame mobiliteit	25%	We doen dit door: 1. werkgeversaanpak via Ons Brabant Fietst 2. Uitbereiding openbare laadpaalvoorzieningen 3. Definitieve oplevering snelfietsroute.
11.2	Bergen op Zoom is waterrobuust en klimaatbestendig		
11.2.1	We voeren de Bergse Adaptatiestrategie uit	0%	De klimaatadaptatiestrategie wordt naar verwachting vastgesteld door het college in Q3. De uitvoering van deze strategie kan niet vanuit de bestaande formatie of middelen. De gevraagde middelen om deze strategie ook uit te voeren zullen we voordragen in het beleidskader voor 2025.
11.3	Bergen op Zoom wordt 100% circulair		
11.3.1	We verankeren circulariteit in het beleid	10%	We zijn gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van een beleidsplan circulaire economie.
11.3.2	We reduceren de hoeveelheid restafval	25%	Het Grondstoffenbeleidsplan wordt opgesteld en voorzien is de vaststelling in Q2.
11.4	Bergen op Zoom is natuurrijk		
11.4.1	We stellen natuurinclusief als norm	0%	Vanuit de regionale samenwerking (RES) wordt er per 1 april 2024 collectief capaciteit gepland die voor meerdere gemeenten zal starten met de uitvraag voorbereiding van het 'Soorten Management Plan (SMP). Dit SMP is van belang voor het opstellen van het plan van aanpak die noodzakelijk is voor de verduurzaming van gebouwen.
11.4.2	We stellen het groenstructuurplan vast	70%	Het landschapsontwikkelplan wordt verrijkt met het groenstructuurplan en hiermee wordt een basis gelegd waar

			de investeringen in het landschap (zowel binnenstedelijke en in het buitengebied) een plek krijgt.
11.4.3	We stimuleren natuureducatie middels lokale samenwerkingen	25%	
11.5	Bergen op Zoom heeft een veilige, gezonde leefomgeving voor mens en dier		
11.5.1	We beschermen onze water- en bodemsystemen	25%	
11.5.2	We intensiveren de gemeentebrede communicatie	25%	
11.5.3	We stimuleren lokale samenwerkingen bij verduurzaming	25%	

3.2 Dienstverlening

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2024: Wat gaan we doen?

Nummer	Doel/actie	Score	Toelichting
12.1	Inwoners zijn tevreden over de gemeente Bergen op Zoom		
12.1.1	We geven uitvoering aan de Visie op Dienstverlening	15%	In Q1 is een Actieplan dienstverlening 2024 uitgewerkt op basis van de begroting. Dit is gereed voor besluitvorming. In april werven we een kwartiermaker om de regie toe voeren op de uitvoering van het actieplan.
12.1.2	We bewaken de voortgang van elke vraag of melding van onze inwoners	25%	De monitoring vindt plaats middels het meldingssysteem.
12.1.3	We zorgen voor een gastvrije ontvangst in het stadskantoor	25%	Dit is onderdeel van het actieplan dienstverlening 2024 uitvoering Q4
12.1.4	We trainen onze medewerkers op het gebied van dienstverlening	25%	Dit is onderdeel van het actieplan dienstverlening 2024 uitvoering Q4
12.2	De gemeente heeft een duidelijke en toegankelijke website		
12.2.1	We werken aan de status van onze digitale toegankelijkheidsverklaring	0%	De website van de gemeente voldoet al grotendeels aan de uitgangspunten van digitale toegankelijkheid. De volgende stap is om dit ook zo te doen voor de overige websites die de gemeente in beheer heeft of anderszins verantwoordelijk voor is.

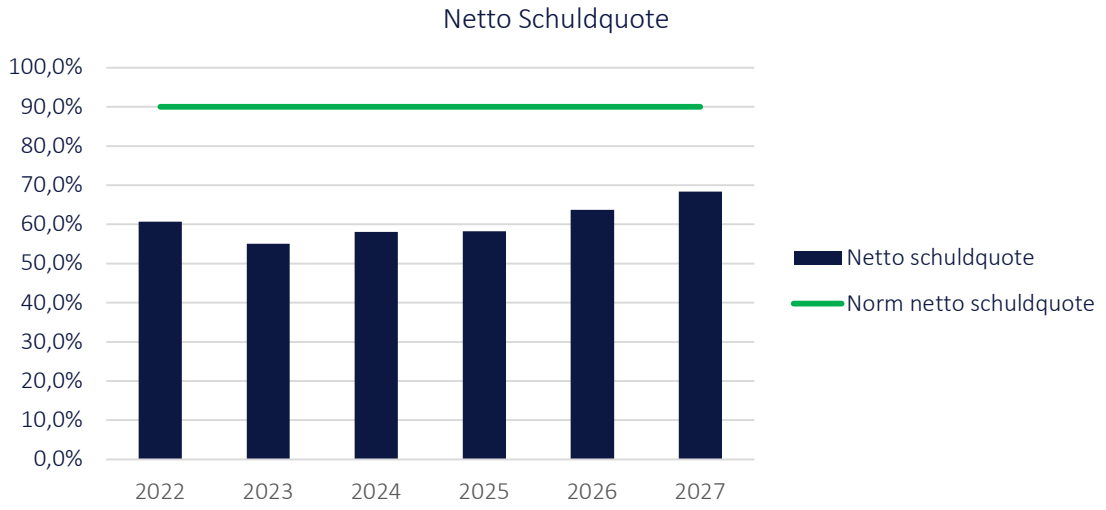
3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Financiële kengetallen

Besloten is om de stresstest zoals deze voorheen aan de auditcommissie en gemeenteraad werd gegeven na elk P&C-document in het vervolg in de P&C-documenten zelf op te nemen. In dit 1e concernbericht lichten we de verschillen toe in de kengetallen ten opzichte van de jaarrekening 2023 en kijken we vooruit naar de effecten vanaf 2024.

Netto schuldquote

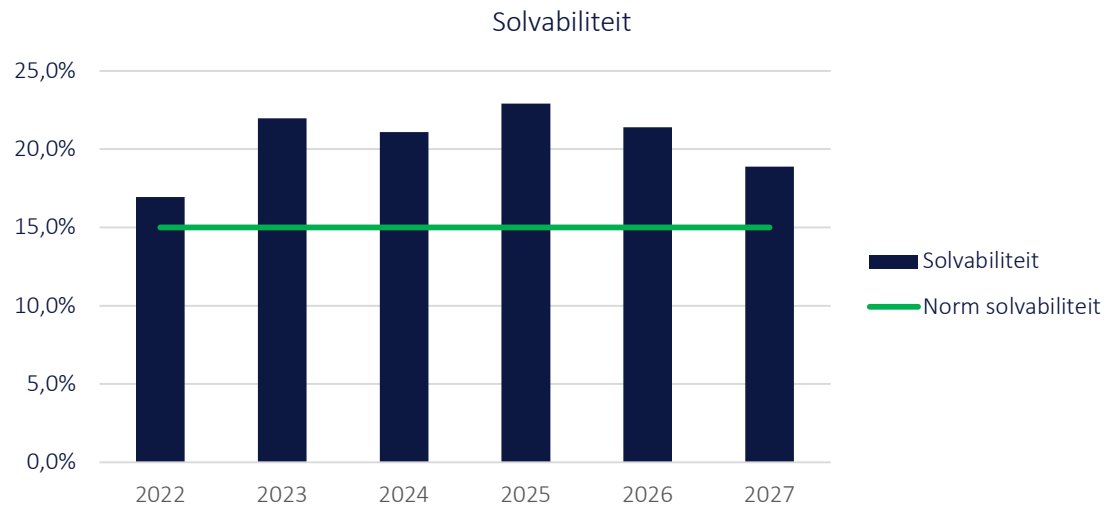
	Bedragen in 1 miljoen	R 2022	R 2023	1e CB 2024	B 2025	B 2026	B 2027
A	Netto schulden	€196,30	€166,20	€178,10	€178,50	€195,20	€209,40
B	Totaal baten begroting	€323,30	€301,90	€306,40	€306,40	€306,40	€306,40
	Netto schuldquote (=(A/B)*100%)	**60,7%**	**55,1%**	**58,1%**	**58,3%**	**63,7%**	**68,3%**
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	**60,2%**	**54,6%**	**57,6%**	**57,8%**	**63,2%**	**67,8%**

De schuld, die in 2023 sterk terugliep, loopt naar verwachting in 2024 op naar circa €178 mln. De voornaamste oorzaak zijn de investeringen (onder meer de over te nemen brandweerkazerne) die groter zijn dan de afschrijvingen. Een andere oorzaak van de te verwachten stijging van de schuld betreft de verwachte mutatie op de overige vorderingen en schulden. In 2023 was de ontwikkeling van de positie van deze posten gunstig voor de ontwikkeling van de schuld (daling van de vorderingen/ stijging van de schulden) waardoor de schuld relatief sterk terugliep in 2023. Naar verwachting normaliseert dit effect weer in 2024 waardoor de schuld wat oploopt.

Solvabiliteit

	Bedragen in 1 miljoen	R 2022	R 2023	1e CB 2024	B 2025	B 2026	B 2027
A	Eigen vermogen	€58,90	€75,10	€72,10	€78,30	€73,10	€64,60
B	Balanstotaal	€347,30	€341,80	€341,80	€341,80	€341,80	€341,80
	Solvabiliteit (=(A/B)*100%)	**17,0%**	**22,0%**	**21,1%**	**22,9%**	**21,4%**	**18,9%**

Net zoals de schuldquote is ook de ratio van de solvabiliteit verbeterd in 2023. In 2024 wordt een lichte verlaging verwacht. Voornaamste oorzaak is de aanwending van middelen vanuit de overgehevelde bedragen. De daling in 2026 en 2027 wordt veroorzaakt door de geraamde negatieve begrotingssaldi als gevolg van de korting van het Rijk op de algemene uitkering.

Grondexploitatie

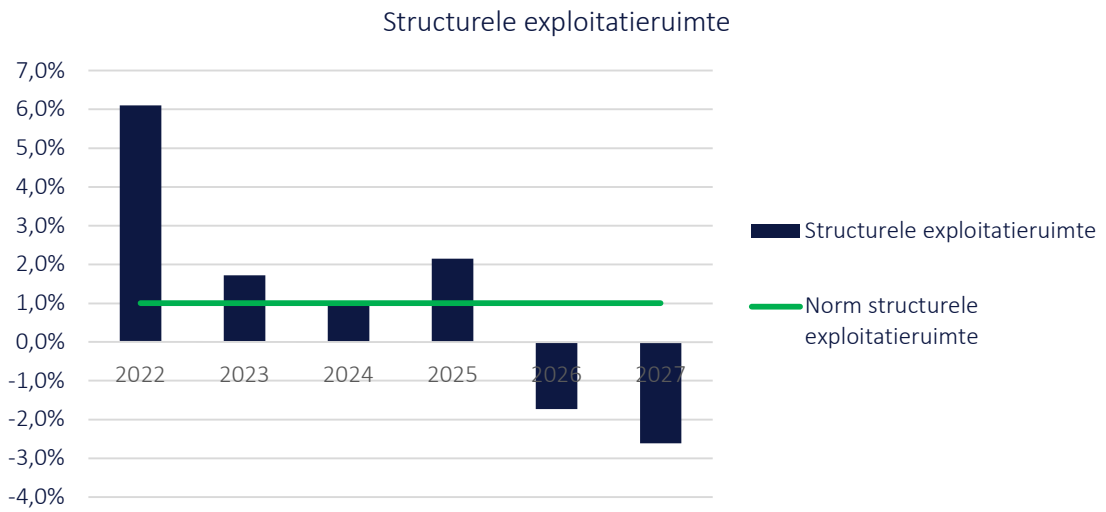
	Bedragen in 1 miljoen	R 2022	R 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
A	Totaal van alle bouwgronden (wel of niet in exploitatie)	€20,50	€19,20	€13,40	€8,40	€6,90	€6,90
B	Totaal baten begroting	€323,40	€301,90	€306,40	€306,40	€306,40	€306,40
	Grondexploitatie (=(A/B)*100%)	**6,3%**	**6,5%**	**4,4%**	**2,7%**	**2,3%**	**2,3%**

Dit kengetal daalt de komende jaren verder. Hierbij is echter geen rekening gehouden met nieuwe, nog vast te stellen grondexploitaties . Het is dus zeer aannemelijk dat dit percentage oploopt de komende jaren, met name uit de plannen gerelateerd aan de woningbouwversnelling.

Structurele exploitatieruimte

	Bedragen in 1 miljoen	R 2022	R 2023	B 2024	B 2025	B 2026	B 2027
A	Structurele baten -/- structurele lasten	€20,00	€5,40	€3,20	€6,60	€-5,30	€-8,00
B	Totaal baten begroting	€327,70	€314,30	€306,40	€306,40	€306,40	€306,40
	Structurele exploitatieruimte (=(A/B)*100%)	**6,1%**	**1,7%**	**1,0%**	**2,2%**	**-1,7%**	**-2,6%**

Dit kengetal ontwikkelt zich min of meer in lijn met de solvabiliteit. De voorziene negatieve begrotingssaldi in 2026 en 2027 - als gevolg van de korting van het Rijk op de algemene uitkering - zorgen voor een negatieve ratio.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet opnieuw berekend in het 1e concernbericht 2024. We berekenen deze voor 2024 weer bij de Jaarstukken 2024.

4 Investeringen

Moederkredieten

De raad stelt het uitvoeringsplan voor het eerste jaar bij de begroting vast en neemt kennis van de latere jaren. In de raadsvergadering van mei is een herprioritering van de kredieten van openbare ruimte aan de raad voorgelegd. Dit voorstel is in de cijfers van het 1e Concernbericht verwerkt.

Bij de concernberichten worden de kredieten die aangevraagd zijn en conform het uitvoeringsplan waren dan geformaliseerd door de raad. Dit betreft een administratief technische handeling en betreft geen heroverwegingsmoment. Er wordt gevraagd om voor diverse investeringen in 2024 de volgende kredieten beschikbaar te stellen / te verhogen.

Beschikbaar te stellen kredieten nog te formaliseren		2024	2025
Bedrijfsvoering en bedrijfsmiddelen			
Stemhokjes		€ 50.000	
	Subtotaal	**€ 50.000**	**€ -**
Vastgoed			
Parkeerterrein sportpark Rozenoord		€ 500.000	
	Subtotaal	**€ 500.000**	**€ -**
Openbare ruimte			
Wouwseweg Halsteren		€ 474.000	
Gageldonk West		€ 412.000	
Vierlinghweg		€ 260.000	
Openbare verlichting		€ 346.000	
Antwerpsestraatweg Noord van Olympialaan (Zuidsingel-stalen brug)		€ 525.000	
	Subtotaal	**€ 2.017.000**	**€ -**
Riolering			
Gageldonk West		€ 2.809.000	
Renovatie rioolgemalen		€ 706.000	
	Subtotaal	**€ 3.515.000**	**€ -**

Verhoging kredieten Gageldonk West (+ €235.000)

Gemeente Bergen op Zoom en woningcorporatie Stadlander hebben in het kader van het meerjaren ontwikkelingsprogramma stedelijke vernieuwing in 2011 een Wijkontwikkelingsplan voor Gageldonk West opgesteld.

De budgetten zijn in 2011 over de verschillende fases van het project tot op straatniveau gealloceerd zo ook voor de deelprojecten Populierenlaan en Distelbuurt. Als een direct gevolg van de hoge prijsstijgingen van grondstoffen en loonkosten sinds de vaststelling van de projectopdracht in 2011 (63%) en uitloop in tijd zijn de vastgestelde budgetten ontoereikend om de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst gestand te doen.

Eind vorig jaar is deel 3 Populierenlaan aanbesteed. De aanbesteding van het deelproject Populierenlaan is, om de hierboven genoemde redenen, €729.000 hoger uitgekomen dan het begrote budget van €1.904.000. Dit deelproject is momenteel in uitvoering en wordt op basis van de planning volledig gerealiseerd in 2024. De extra kosten worden gedekt door een bijdrage vanuit ISV, waardoor er geen hogere kapitaallasten in de exploitatie komen.

Het deelproject Distelbuurt wordt medio dit jaar aanbesteed. De verwachting is dat de aanbesteding €1.274.000 hoger zal uitkomen dan het begrote budget van €2.015.000. Dit deelproject wordt voor 50% gerealiseerd in 2024 en voor 50% in 2025. Voor dit deelproject komen er bijdrage vanuit ISV (€371.000) en Stadlander (€668.000). De netto uitzetting van het krediet bedraagt daardoor €235.000. Dit komt ten laste van het moederkrediet riolering.

Doordat de doorrekening van beide projecten pas na het opstellen van de Begroting 2024 beschikbaar is gekomen, zijn de hogere kosten niet bij de Begroting 2024-2027 meegenomen, maar worden ze in in het 1e Concernbericht opgevoerd. We zullen in de toekomst een inschatting maken van de hogere kosten en de kredieten daarop alvast bij de begroting bijstellen.

Recapitulatie Uitvoeringsplan

Voor 2024 geeft het dan voor het Uitvoeringsplan het volgende beeld:

Uitvoeringsplan 2024 - 2027 (Bedragen in €)	2024	2025	2026	2027
Moederkrediet Bedrijfsvoering/Vastgoed/Openbare ruimte				
Moederkrediet Bedr.voering/Vastgoed/Openbare ruimte	7.620.000	7.620.000	7.620.000	7.620.000
Ruimte 2020	755.000	755.000	755.000	
Ruimte 2023	890.000			
Totaal beschikbaar	**9.265.000**	**8.375.000**	**8.375.000**	**7.620.000**
Beschikbaar gesteld				
Bedrijfsvoering/-middelen	-481.000	0	0	0
Vastgoed	-1.000.000	0	0	0
Openbare Ruimte	-2.152.000	-400.000	0	0
Nog beschikbaar te stellen 2024-2027				
Bedrijfsvoering/-middelen	-834.000	-668.000	-575.000	-641.000
Vastgoed	-1.460.000	-1.585.000	-1.400.000	-2.135.000
Openbare Ruimte	-4.245.000	-5.960.000	-6.579.000	-5.000.000
Overschrijding(-)/onderschrijding(+)	***-907.000***	***-238.000***	***-179.000***	***-156.000***
Moederkrediet Riolering				
Totaal beschikbaar	**7.241.000**	**6.401.000**	**6.401.000**	**6.401.000**
Beschikbaar gesteld	-3.660.000	-428.000		
Nog beschikbaar te stellen 2024-2027	-3.560.000	-7.071.000	-7.045.000	-5.851.000
Overschrijding(-)/onderschrijding(+)	**21.000**	**-1.098.000**	**-644.000**	**550.000**
Moederkrediet IHP				
Totaal beschikbaar	**4.079.000**	**4.094.000**	**5.600.000**	**990.000**
Beschikbaar gesteld	0	0	0	0
Nog beschikbaar te stellen 2024-2027	-4.079.000	-4.094.000	-5.600.000	-990.000
Overschrijding(-)/onderschrijding(+)	**0**	**0**	**0**	**0**

5 Recapitulatie

Overzicht van alle financiële wijzigingen

De tabel hieronder geeft het overzicht van de financiële mutaties welke het begrotingssaldo beïnvloeden. Naast deze onderdelen worden in de begrotingswijziging de budgettair neutrale financiële mutaties opgenomen. Deze hebben geen effect op het begrotingssaldo en zijn daarom niet opgenomen in onderstaande tabel. Per mutatie is het effect weergegeven in de kolom per jaar en in de laatste kolom geven we aan of dit effect incidenteel (INC) of structureel (STR) is.

Progr.	Onderwerp	2024	2025	2026	2027	INC of STR
P01	Decembercirculaire 2023	-196.000	0	0	0	STR
P01	Lagere rentekosten	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	STR
P01	Resultaat 2023 BWB	-53.200	0	0	0	INC
P01	Kosten voor fietsverstrekkingen	40.000	40.000	40.000	40.000	STR
P01	Hoger dividend BNG	-18.700	0	0	0	INC
P01	Normvergoeding VNG uit stelpost inflatie	-33.457	-142.219	-142.219	-142.219	STR
P02	Begrotingswijziging 2024-1 VRMWB	70.719	0	0	0	INC
P02	Resultaat 2023 VRMWB	-16.958	0	0	0	INC
P05	Normvergoeding VNG uit stelpost inflatie	33.457	142.219	142.219	142.219	STR
P10	Grondopbrengst Kraggeloop	-118.316	0	0	0	INC
Totaal bijstellingen 1e Concernbericht 2024		-392.455	-60.000	-60.000	-60.000	